

V

C 11
3

Cons. 698

nos 975

„Kapehž dšehreji Deema walfstibu ne eemantohš?“

Diwi spreddiki

pahr 1. Kor. 6, 9 — 11.,

f a š

g a w e n u l a i k ā 1 8 3 8

Rindes basnizā irr fazziti

W. Hillner,

Polpes un Rindes mabhitaja.

Jelgawā, 1838.

Cespeests pce Zahna Wridrika Steffenhagen un Dehla.

C 11
3

Brihw drikkelt,

ar to sinnu, ka no schahs grahmataš, kaš ta buhs
isdriffeta, tik gabbalu us scheien buhs atstelleht,
ziš pehz liškumeem wajjaga.

Mihgâ, 16tâ Zuhli mehnescha deenâ 1838tâ gabbâ.

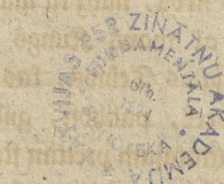
Dr. C. E. Napiersky,
drikketamu grahmataš pahrluhkotajs.

Von dem Kurländischen Evangelisch-Lutherischen Con-
sistorio wird hierdurch, nach geschener besfalliger Be-
prüfung, bescheinigt, daß die vorstehenden Predigten Nichts
gegen die heilige Schrift und gegen die symbolischen Bücher
der Evangelisch-Lutherischen Kirche enthalten.

Schloß Mitau, den 30sten Juny 1838.

(No. 1233.) Consistorialassessor C. Bahder.

Secrétaire Richter.

ZA FB
R 1836

KATALOGS

52

Jan. 18. 6062

I.

Rungs, Rungs, stiprais Deems! tu effi fazzijis:
ka taws wahrds irr kâ kahds weffers, kas
akmina kalnus sagrausch. Tab luhdsams ap-
fwehti schodeen ar tahdu spehku taru fwehtu wahr-
du, kas taggad zaur tawa kalpa mutti ees, ka tas
buhtu dsihws un spehzigš un affaks ne kâ
kahds abbejâ puffê greesigs sohbins, un
speestohš zaur zaurim wiffahm, ir pat wiff-
zeetakahm firdim. Jo tu redsi, Rungs! ka man
jazihnijahš prett to eenaidneeku, kas wiffâ pasaulê
tik dauds pohstu darra, kas ir mannâ draudšê deem-
schehl tik dauds dwehseles apmahna un famaita un ko
mans spehks ween ne spehji fawalbiht. Tapehž es
luhdsohš itt no wiffas firds, nahž tu man paligâ pee
schihš zihnifchanas, af mans Rungs un Deems!
Palihdš tu wiffspehzigais Tehws, kas eeksch wah-
jeem warrens parahdees, palihdš, gudri un stipri
schim taru behrnu maitatajam prettim stahweht; pa-
lihdsi Rungs Jesu Krist! no winna pasargahht tawas

Jer. 23,
29.

Ebr. 4, 12.

I*

awis, fo neweenam no tawahm rohkahm ne buhs
israut; palihdsi winnu uswarreht, Deews swehtais
Gars! Kas zilweku firdis warri lohziht, kà tew tihk!
Uf nahz, nahz ar tawu gaischumu un spehku man-
nas draudses firdis tà lohziht un walbiht, ka schodeen
Euhf. 15, lihgsmiba buhtu preeksch teem Deewa en-
10. gekeem pahr kahdu grehzineeku, kas at-
greeschahs no grehkeem, pahr kahdu zilweku
kas swehti apfohlahs, behgt no teem pasuschanas
takkeem, un allaschin to zekku staigabt, kas muhschiga
debbeswalstiba eewebb. Amen.

Tas Ewangeliums, mihli draugi! Kas schodeen
preeksch altara tappe lassihst, un fur muhsu Pestitais
no sawas zeeschanas un nahwes papreeksch run-
na, muhs atgahdina, ka ar scho swehtu deenu atkal
to swehtu laifu usnemmam, fo par gawenu laifu
fauz, tapehz ka zittkahrt wiffi kristiti laudis ta Kunga
Jesus zeeschanahm par peeminnu pa schahm nedde-
lahm lihds leeldeenai gaveja, tas irr no daschahda
ehdeena un dsehreena noturrejahs. Tas nu gan
muhsu tizziba irr pamestis, tadeht ka ar tahdu ahrigu
kalposchanu ween tam Kungam ne warr patift un
Matt. 15, tapehz ka Kristus pats fakka: Kas muttè ee-eet,
11. tas zilweku ne fagahna. Tomehr arridsan ar
to zilweks warr fagahnitees un apgrehtotees, jo tas
Matt. 15, pats Kungs mahza: Kas no muttes iseet, tas
18. 19. nahk no firds un tas zilweku fagahna,
jo no tabs firds nahk launas dohmas,
flepawibas, laulibas pahrkahpschanas,
mauzibas, sahdsibas, ne pateefas leezi-

bas, saimoschanas. Kad nu kahda leeta, kas
zaur mutti ee-eet, padarra, ka tahds launums firdi
zellahs un to zilweku ar grehkeem apgahna, tad sin-
nams tahdu leetu baudiht, mums par grehku irraid.
Tadeht arridsan muhsu pestitajs saweem laudim pee-
kohdina: fargajtees, ka kahdu brihdi juhfu
Euhf. 21, firdis ne ktuhst apgrubtinatas ar leeku
34. ehshanu un peedserfchanu. Jo ka wiffidairak
zaur negantu dserfchanu, zilweku firds tahda paleek,
ka no winnas nahk wiffi tee grehki, kas pehz Jesus
wahrdeem to zilweku fagahna, to gan lehti warr fa-
prast, kad tikkai gribb azzis usmest us wiffu to pohstu
un nelaimi, wiffu to kaunu un grehku, kas pasaulè
zaur scho pahrlleku dserfchanas kahribu zellahs. Un
tomehr daschi wehl irr, kas to par nekahdu leelu
grehku ne turr, tomehr ir mannâ draudse tik dauds
laudis irr tà apmahniti un apstulboti, ka tee ne ee-
raug' to pohstu, fo tee ar dserfchanu few pascheem
darra, un tik drohschi tai padohdahs, itt kà ne weens
Deews debbestis ne buhtu, kas ir scho grehku nesoh-
ditu ne pamettihst. Tà tad ne ween preeksch scho
gawenu laifu, bet preeksch wiffu muhsu laizigu un
muhschigu labklahfchanu lohiti labba leeta buhtu, ja
laudis schi grehka negantibu skaidri atsihdami, mahzi-
tohs pareisi pee brandwihna gaveht. Tadeht manna
firds, kas juhfu labbumu pateesi wehlejahs un ar
wiffu sawu spehku to labpraht gribbetu paschfirt,
manni speesch jums taggad itt ihpaschi preekschâ list,
fo Deewa swehtais wahrds no dserfchanas grehka
mahza. Tee wahrdi, kas to mums fakka, irr atroh-

nami I. Kor. 6, 9. 10., fur tee muhsu wallobâ tâ
 flann: Woi juhs ne sinnat, ka tee netaisni
 to Deewa walstibu ne eemantohs? Ne
 peewikleetees, neds mauzineeki neds elka
 deewigi, neds laulibas pahrkahpeji, neds
 mihkstineeki, neds sagli, neds dsehreji, neds
 lazzekki, neds laupitaji to Deewa walstibu
 ne eemantohs. —

Tê juhs, mihti draugi! ar sawahm aufim effat
 dsirdejuschi, ka fwehtais Pahwils dsehrejus ar teem
 wiffleelakeem un negantakeem grehzineekeem un laun-
 darritajeem weenâ kahrtâ turr un teem wiffeem
 weenlihs to paschu wiffgruhtaku sohdbu nospreesch,
 prohti: ka tee to Deewa walstibu ne eemantohs.
 Bet jums arri wiffeem waijag atsiht, ka dsehreji pa-
 teefi tik bahrgu sohdbu pelnijusch; lai tad juhs pee
 laika no schi grehka woi atgreedamees, woi fargada-
 mees, warrat no pasuschanas isglahbtees; tadeht
 luhdsami atwerreet wiffi aufis un firbis, kad es zik
 spehdams skaidri juhs mahzischu: Kapehz dsehreji
 to Deewa walstibu ne eemantohs? Tas ne
 warr notikt 1) tapehz, ka no dserschanas nahk
 apgrehtofschana prett wiffeem desmits Deewa bau-
 fleem, un 2) tapehz, ka neweens ne warr no greh-
 keem atgreestees un pestihts kluht, kamehr winsch
 dserschanas grehkan kalpo.

To wiffu weenâ sprebbiki ne warretu isteikt, ta-
 deht es schodeen tikfai parahdischu, ka dsehreji to
 debbes walstibu ne eemantohs tapehz ka
 zaur dserschanu wiffi desmits Deewa baufli

tohp pahrkahyti, un zittâ fwehtdeenâ ar Deewa
 paligu isstahstischu, tadeht pee schi grehka ne warr
 schehlastibu pee Deewa eedabbuht. Bet tu ak fweh-
 tais Tehws! fwehti muhs ir schodeen eefsch tawas
 pateefibas, taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Ne ikkats, kas us mannim fakka: Kungs! ^{Matt. 7,}
 Kungs! debbesu walstiba ee=ees, bet kas ^{21.}
 mannam Tehwam debbesis pa prahtam
 darra, tâ pats Deewa dehl muhs mahza. Bet
 tas Tehws debbesis mums sawu prahtu sinnamu
 darriis zaur teem fwehteem desmits baufleem, to
 winsch zaur sawu kalpu Mohsu zilweku tautai dewis,
 un tad wehl winsch mums sawu paschu dehlu par
 mahzitaju subtiis, kas schohs bauflus isstahstidams,
 mums Deewa prahtu wehl jo skaidri parahdijis.
 Tadeht kad labbi gribbam sumast, kapehz dsehreji
 taps atstumti no Deewa walstibas, tad mums buhs
 jarauga, kâ winnu grehks prett Deewa prahtu un
 prett Deewa baufleem stahw un zaur tam muhschigu
 pasuschanu teem sakrahj. Bet to pee wiffeem bau-
 fleem pehz kahrtas ween gan lehti warrehs fa-
 prast. Jo kad tas Kungs, kas debbesi un semmi
 raddijis, us mums fakka: Es esmu tas Kungs
 taws Deews, tew ne buhs zittus fweeschus
 Deewus turreht preefsch mannim, woi tad
 gan winsch dsehrejam par Deewu irr, jeb woi schis
 sawâ akla prahtâ fweescheem deewelleem un tam elles
 Kungam ne kalpo? Jo zaur Kristu sinnam, ka
 ne tee pagani ween, kas elkus peeluhds, prett scho
 baufli darra, bet ka ikkats to pahrkahyj, kad winsch

„zittas rabbitas leetas, lai tee irr zilweki jeb mantas,
 „wairaf zeeni un mihko ne ka Deewu“ *). Bet kahda
 zeena tab Deews stahw pee dsehrejeem? Al itt ne-
 weena; jo kad zilweks pateesi Deewu zeeni pahrafi
 pahr wiffahm leetahm, tab winsch arri to par faru
 wiffdahrgaku gohdu turrehs, ka winsch pehz Deewa
 gihmja un pehz Deewa lihdsibas irr raddihs, un tab
 pats dsihsees, scho Deewa gihmi pee meefas un pee
 dwehfeles neapghnitu paturreht, un jo deenas jo
 wairaf Deewam lihdsigs tapt. Bet to neweens dseh-
 rejs ne darra, jo kas gan wairaf to Deewa gihmi
 maita un pasaude ne ka leeka dserfehana? Kur Dee-
 wa gihmis irr redsams, kad azzis pahrgrohsitas un
 tumshas, kad mehle irr stihwa un tista, un wiff
 gihmis ka no elles ugguns spihd un degg? Woi tas
 irr zilweks pehz Deewa lihdsibas, kas faru prahtu
 isdsehrihs un faru meefas spehku brandwihna noslihzij-
 najis, ta ka pats sewi ne noproht un ka kahjas wairs
 winnu ne neff? Woi tas faru Deewa gihmi zeena
 turr, kas peedsehrihs pee semmes wahrtahs
 farwa wehmekli un ta pats sewi apghana, ka
 winsch nei gohdigu lohpu wehrts naw, kas allasch
 paturr to prahtu, fo Deews winnam daudsinas de-
 wis. Un woi tahds, kas labba appasch lohpu
 fahrtas pasemmojahs, ne ka mas us Deewu faru
 dwehfeli pazett, gan warr zeenigs buht to fwehtu

Esa. 19,
14.

*) Lohs wahrdus, kas starp schahdahm sihmehm „—“
 stahw, tas katkismus mahza, fo tanni draudse, kur
 scho spreddiki fazzija, jauni un wezzi laudis pasihst.

Deewu redseht waigu waigan? Ne pateesi, tas
 Rungs, kas irr fazzijis: Es ne dohschu mannu Esa. 42,
8.
 gohdu zitteem, neds mannu flawu teem
 elkeem, tas teescham ne pagohdinahs to, kas win-
 nu naw gohdinajis, bet saweem pascheem nelabbeem
 fahrumeem ween irr kalpojis. Jo kad Deewa mih-
 lestibu pee dsehreja melle, tab ne juttu ne atraddihs;
 bet ta ka Kristus irr fazzijis, ka buhs Deewu Mark. 12,
30.
 mihleht no wiffas firds un no wiffas
 dwehfeles, no wiffa prahta un no wiffa
 spehka, ta dsehrejs gan arri fo mihle, bet tas naw
 Deews, bet brandwihns, us fo wiff winna firds-
 prahts stahw. Jeb kuresch dsehrejs gan mas fo
 par Deewu un winna schelastibu behda, kad tik-
 kai warr pee brandwihna tapt? Kuresch to ap-
 dohma, ka Deews winnam no mahtes meefahm
 tik dauds labba darrijis, un ka par tahdu mihlestibu
 ar pateizigu prahtu wajaga wehra nemt, fo tas
 Rungs irr pawehlejis, un fo winsch irr aisleedjis?
 Us to dsehrejs ne dohmaht ne dohma, bet neganta
 brandwihna kahriba un tas neisdsehshams ugguns,
 kas winna rikle degg, tee irr tee elki, fo winsch
 mihle, kam winsch klausa un kalpo zil ween warre-
 dams, kam winsch faru nabbadsibu un baggatibu,
 faru kaunu un gohdu, faru feewu un behrnu,
 faru meesu un dwehfeli labpraht par uppuri no-
 dohd, ja tikkai dabbe faru wehderu ar to dsehreenu
 pildiht, pehz fo winsch wairaf kahro ne ka pehz wif-
 fas laizigas un muhschigas labklahshanas. Bet
 kad dsehreji ta atkahpjahs no sawa scheliga Deewa,

tab naw brihnumš ka jau winna pirmais baušlīs tohs pasubbina un ka us teem kriht Pahwila wahrdi:
 Biblij. 3. Es jums daubskahrt esmu fazzijis, bet
 19. taggad es faku arriđsan raudadams, ka tee irr eenaidneeki ta kruska Kristus, kurre gals irr ta pasufchana, kurre Deems irr tas wehders, un kurre gohds stahw winnu kaunā.

Tāpatt arriđsan zaur dserfchanu tas ohtrais Deewa baušlīs tohp pahrkahpts, prohti: tew ne buhs Deewa tawa Runga wahrdu neleetigi wolti walkaht. Ar scho baušli tas Rungs peefohdina, lai winna augsta buhschana mums tik fwehta un zeenita irraid, ka ikreisi winna besgalligu gudribu un spehku, schehlastibu un taisnibu peeminnam, tik kā tas wahrds Deems, kas to wissu nosihme, no muhsu muttes iseet, ko tadeht bes fwehta apdohma ne mas ne buhs isteikt. Bet woi nu gan dsehrejs, kas Deewu zeenā ne turr, winna fwehtu wahrdu zeenā turrehš? Woi peedsehruschā prahtā, kad pawissam apdohma newaid un firđs ne mas ne sinn, ko mutte runna, woi tad gan ar fwehtu apdohmu un bihja-schanu no sawa Deewa warr runnaht? Tas ne mas ne warr buht un tā tad arr gan retti dserdam, ka peedsehris zilweks to Deewa wahrdu ar gohdu peeminn, ka winsch „sawu Deewu teiz un slawe un „winnu eelšch behdahm peesauz;“ bet kas prett scho ohtru baušli stahw, „kad zilweks saimo, lahd, ne- „leetigi fwehre un pee wissahm blehnu leetahm Deewa wahrdu peeminn,“ to gan isdeenas pee dsehre-

jeem warr atrast. Zeb woi juhs ne effat dserdejusch, ka pee tahda zilweka, kas ar wella nejauku brand-wihna garru irr pilns, arriđsan mutte no negantas wella wallobas prett Deewu un wissu pasauli pahrpulhst? Woi juhs ne effat dserdejusch zik breefmigi dsehrejs daudfreis nolahd wissus laudis, kas tobrihd winnam pa prahtam ne barra, kā winsch paschu feewu un behrnus ar saweem neganteem lahsteem ne taupa, bet tohs wissus tikfai us sawu paschu pasubdufchu dwehfeli uskrauj? Woi juhs ne effat ar schauschalahm redsejschi, zik daudfreis pee neekeem un blehneem nodeewadamees winsch sawus pirktus kruskam leek un to taisnu Deewu minnedams, gribb apstiprinaht, kas tomehr irr mellohts? Un Deems sinn, zik reis tas warr buht pasaulē notizzis, ka kahds ar brandwihnu drohschibu eedsehrees, preeksch ta wissusinnataja Runga sawas rohkas pazehlis un wiltigi fwehredams few paschu laizigai un muhschigai sohdbai nodewis? Jo kad tā apdohma, zik reisi zaur dserfchanu zilweki ir pee schi baušla noseefsigi paleek, tad gan jatizz, ka dsehrejam notiks pehz ta wahrda, ko tas Rungs irr fazzijis, kā winsch a. Mohf. 20, 7. nesohtitus ne pamettihš tohs, kas winna fwehtu wahrdu pulgo.

Tas treschais baušlis fakka: Tew buhs to fwehtu deenu fwehtiht, tas irr: tew buhs scho dusseschanas deenu tā pawaddiht, ka tas Deewam par gohdu un tawai dwehflei par fwehtibu irraid. Dsehreji nu gan arri to fwehtu deenu 'ar preeku fagaiba un to fwehti us sawu wihs. Bet kam?

Ne Deewam, bet wellam! Un ar kahdeem darbeem? Ur dserfchanu un wiffadu negantibu. Zo kad praffa, kadeht dsehrejs wehl to fwehtdeenu peeminn, tad deemschehl jafakka, ka tadeht, ka tai deenâ, kas duffai un Deewa kalpofchanai nowehleta, jo wairak buhs waktas, wellam un sawam pascham wehderam klaufiht. Zeb woi zittam kahdam dsehreja fwehtdeena peederr? No rihta gan mas waktas buhs, Deewu flaweht un peeluhgt, tapeh3 ka jasteid-fahs prohjam us frohgu, lai tik preeksch basnizas wehl warr eeleetees tik dauds, ka galwa apreibst un azzis tumfchas un auffs beesas paleef. Tad nu gan, lai to wahrdu warr fazziht, ka Deewa nammâ bijis, basnizâ atnahk, bet ko tahds zilweks schê atnahzis darra? Woi winsch dohma to Kungu peekrahpt, kas irr fazzijis: tee laudis man irr weena negantiba, kas manni gohda ar sawahm luhpahm, bet winnu firds irr tahlu nohst no mannim? Woi Deewam tahda dseefma, tahda luhgshana warr patikt, kas tiklai irr muttes plahpaschana un no ka firds ne juttu ne sinn? Un zil tad eeffurbis prahts no Deewa wahrda, no fwehtahm mahzibahm un luhgshanaahm dsird un paturr kâ labbu fehflu, kas warretu gohdigus augfus nest? Zik dauds, kâ tas benkis, us ko winsch fnausch, jeb kâ tahs durwis, zaur furrahm winsch jau labpraht atkal dohtohs prohjam us sawu plihfeschanas kohrteli? Zo us kurrenes dsehreju dohmas stahw, to gan ar azzim warr redseht, kad pehz winnu dohmahm Deewam ta klaufiba irr ispidita

Esaij. 29,
13.

un tad ohtra fwehtdeenas puffedena wellam peederr; kâ tad frohgôds lihds pat wakkaram ar dserfchanu un plihfeschanu, ar dumpi un wiffadu traffofchanu, pee mums deemschehl wairak ne kâ dauds zittâs weetâs, dsihwo, un kahds gohds, kahds labbums tur rohdahs, to juhs gan paschi labbaki sinnat, ne kâ es. Zik to ween es gribbu praffiht, woi tee, kas tâ Deewa deenu apgahna, pateefi dohma, ka tee to irr pareisi fwehtijusch? Kas tad ar to darbu irr, kas pa fwehtahm deenahm arridsan jadarra „ka zilwekam buhs Deewa wahrdu lassiht „un no Deewa wahrda un labdarrischanahm farun- „natees, ka winnam buhs sawu sirbi ismekleht un to „paschu no grehkeem tibriht?“ Kai raug pee tahdeem, kas zauru fwehtu wakkaru irr plihtejusch, kahdi tee pirmdeenas rihtâ irr? Nei meesa dabbujusi duffeht un atspirgt, nei dwehsele no grehkeem schkifstitees un Deewam fwehtitees, bet ar jauneem un jo gruhtheem grehkeem apkrauti (jo kas darbu deenâ grehks, tas fwehtdeenâ jo leels un negants grehks) tahdi fwehtdeenas saimotaji un apgahnitaji itt kâ tihfchi nodohdahs wellam, kas ar wiffadu skohlu un wiffwairak zaur dserfchanu to deenu ko Deews mums par fwehtibu eestahdijis, winneem sinn par apgrehzibu greest, tâ ka tee Deewam ne muhscham ne warrehs par to atbildeht, neds arri no winna sohhdibas isbeht.

Tas zettortais bauflis peekohdina: tew buhs sawu tehwu un mahdi zeenâ un gohdâ turrecht, ka tew labbi klahjahs un tu ilgi dsihwo wirs semmes. Juhs gan sinnat, ka zaur

fcho bauſli arridsan tohp ſapraſti „walbineeki eekſch „walbiſchanas, mahzitaji eekſch mahziſchanas, ſaim- „neekſ un ſaimneeze eekſch nammaturreſchanas un „wiſſi wezzi laudis“ un ka ſcheem wiſſeem dſeh- reji arridsan zaur ſlinku, pahrgalwigu un neklaufigu prahthu daudsreis to gohdu atrauj, fo Deews teem pawehlejis doht. Bet lai tiklai to ween peeminnam, kaſ ar ſkaidreem wahrdeem ſchi bauſli ſtahw, kurfch dſehrejs gan labſ behrnſ preekſch ſaweem wezzakeem irraid? Kurfch teem labprahth zektu greeſch un pateizibu un gohdu dohb, kad tee us labbu winnu grihb pamah- zihth? Kurfch par teem wezzas deenas labprahth gah- da, ka behrnam peenahkahn? Uk tahdu gan retti uſees, bet tee gan naw ilgi meklejami, kaſ gohdi- geem wezzakeem kaunu un ſirdehſtus darrijufchi, kaſ teem nopuſchchanas un affaras ween iſſpeeduſchi un winnu firmuſ mattuſ ar behdahm preekſchlaikâ kap- pâ eelikkufchi. Zeh woi juhs ne ſinnat, kahdi wahrdi firmam tehwan un wezzai mahtei daudsreis no be- deewiga behrna negudrâ prahthâ jadſird? Woi juhs ne ſinnat, ka dſehreji teem maiſes kummofinu un ſahlſ graudinu ar pahrmefchanu ween nowehle, ſchehloda- mees, ka to arri ne warr brandwihnâ iſdſert? Un woi taſ naw notizzis, ka tahds wella kalps ſawu wahju wezzaku no ſawas mahjas un ehnaſ tâ kâ meſchâ iſdſinnis un trakkâ prahthâ buhdams ſawu grehzigu rohku irr pazehliſ us kaufchanu prett teem, zaur kam nahk winna dſihwiſa un wiſſ, kaſ ween winnam irraid? Bet taſ patſ Deews, kaſ pee ſchi bauſta ihpaſchu ſwehtibu ſohlijis, kad tehwu

un mahti zeenâ un gohdâ turr, taſ pateeki arridsan ar ihpaſchu ſohdibu ſinnahſ peemelleht tohs, kaſ no dſerſchanas wella walbiti tik breeſnigi ar ſaweem wezzakeem dſihwo. — Tomehr brihnumſ newaid, ka behrni gohdu ne dohd tahdeem wezzakeem, kaſ winnuſ us gohdu naw mahziſchi un audſinajufchi. Zo tâ kâ Deews behrneem pawehle, wezzakuſ gohdâ turreht, tâ wiſſch arridsan ſcheem peekohdina, ſa- wuſ behrnus „eekſch gohda un deewabihjaſchanas „audſinaht.“ Bet tē dſehrejeem atkal leela waina un gruhtha atbildſchana preekſch Deewa irraid. Zo kâ tee, kaſ par ſawu paſchu dwehſeli ne behda, un nei behrnu meefas gohdigi ne apkohpj, gan behdahſ par ſawu behrnu dwehſelehm, kâ tee, kam paſcheem deewabihjaſchana ne peemiht, behrnus warr deewa- bihjigi audſinaht? Tâ tad arridsan ar azzim redſam, ka dſehreju nabbagi behrnini bohjâ eet, ka tee ne mahzahn Deewa wahrdu, bet wella ſkohlu gan labbi eenemmahſ, fo tee iſdeenas pee wezzakeem redſ. Un kahduſ augkuſ tad no tahdeem palaiſteem behrneem warr zerreht? Woi tad irr brihnumſ, ka tee gohdâ ne turr tehwu un mahti, kaſ paſchi ne- gohdâ ween dſihwo, kaſ ar ſaweem wezzakeem un paſchi ſawâ ſtarpâ preekſch behrnu azzim rahjahſ un lammajahſ un kaujahſ un no jaunahm deenahm behrnus jau ſamaita, gan beſ prahtha tohs kahdu reis noſuldami, kad tee naw wainigi, gan atkal pa- ſchi us plihſefchanu un wiſſadeem nedarbeem tohs eeraddinadami? Woi tad irr brihnumſ, ka tahdi behrni tohp tikpatt beſdeewigi, kâ winnu tehwi, un

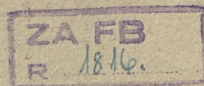
pehžgallā paleef par to Deewa riħstī, ar ko tas Rungš peemekle tohs negantus wezzakus, kas, zaur fawas dseršchanas mainu, behrnu dwehseles saudejufchi, ko tas Rungš no winnu roħfahm praħħis? Nē, tas naw briħnumš, bet to apdoħmajohht gan warr fapraft, ka ir fchi baufla deht dsehrejī, kas tehwa un mahtes affaras un lahstus sewim uskrauj un pee fawu behrnu dwehselehm par flepkaweem paleef ne eemantohš to Deewa walstibu, bet tahdu algu, kà tee ar faweem darbeem irr pelniufchi. —

To paschu pasušchanas algu tee nopelna prett to peektu Deewa bauflī daschahdi apgreħkodamees. Jo kad irr fazzihš, ka ne buhs nokaut, tad ar fcho wahrdu arri tohp aisleegts, ka to dsihwibu un weffelibu, ko Deews mums pascheem dewis, paschi aplam ne driħkstam saudeht. Zē nu jau fenn effat mahzjufchees, „ka dsehrejš irr flepkawa, jo winsch „paiħsina fawu dsihwibu, zaur fawu negaufibu fawu „weffelibu saudedams.“ Gan fakka: ka brandwihns effohht weffeligs un zilwekam speħku doħdoht. Kad itt retti sahlu weeta slimmās deenās winnu bruhke, tad tas warr buht, bet kad ikdeenās jeb pahrlēku dserr, tad naw teefa, kà gudri aħrstes leezina un paschi warram nomanniht. Jo woi juhsu tehwi un tehwu-tehwi, kas ne mas tiħ dauds brandwihna ne dsehre, kà juhs paschi no wezzeem laudim warrat dsirdeht, ne bij tiħ pat wefeli un wehl ilgak ne dsihwoja, ne kà fchi jauna dsehreju tauta? Un woi tad tee retti zilweki, kas muhsu draudsē schis deenās pawiffam stipru dsehreenu muttē ne nemn, jeb zittreis

brandwihnu bruhkedami, peħzak to irr atstahjufchi, arri ne pahртеef karstā un aukstā laikā un naw tiħ pat spirgti un stipri wihri pee wiffadeem darbeem, kà tee, kas pee brandwihna ween siltumu un speħku mekle? Un woi ta irr weffeliba, ka peħz dseršchanas galwa irr apdullufi un fahp un duhscha un firšs irr slihta, kamehr winna atkal brandwihnu dabbu un tā arweenu wairak sewi maita? Woi tas irr speħks, ko pee wezza dsehreja redsam, ka winnam roħka tā drebb un triħz, ka wairš ne speħj glahsi lihds muttei pazelt? Nē, draugi! gudrais Salamans jau fakka: doħdeet stipru dsehreenu tam, kam buhs bohja eet; un pateefi tee brandwihna pluhdi, ko juhs ikgaddus eedserat, irr tā kà dsihws ugguns, tā kà nahwes sahles juhsu eekschās, kas juhsu dsihwibu un weffelibu maita, kas jau daudsreis irr padarijufchi un ikdeenās warr padariht, ka zilweks, kad kahda slimmiba winnu sagraħbj, irr tā, kà ispuis kohks, ko weħjisch lehti apgahsch, jeb ka winsch peedseħruschā prahtā nelaimē tohp un preekschlaitā nefataifihš aiseet ta Runga preekschā, kam winsch ne warrehs atbildeht, kad tas praħħis: kà tu neaizinahtš scheid effi atnahzis un patš fawai dsihwibai semmes wirsū gallu darrijs? — Bet schis bauflis, ka ne buhs nokaut, mums arri pawehl, turwaka dsihwibu taupiht, tiħ labbi kà fawu paschu. Zē nu wehrā leekams, ka peħz Jesus wahrdeem ne tee ween peħz fchi bastua soħdami, kas zilweka affinis isleij, bet ka tas Apustuls raksta: Ikkatrs kas fawu

Salam.
fakk.
wahrbi
31, 6.

1. Jahna
3, 15.

deht arri muhsu Raktismus mahza, ka zilwekam, ja winsch prett scho baußli ne gribb darriht, „buhß far-
„gatees, no kildahm un dufmahm, no fkaudiga un
„naidiga prahta, no dserfchanas un atreeschanas jo
„no ta zeltahß kaufchana un flepkawiba.“ Bet klau-
faitees fo jau gudrais Salamans mahza: Kur irr
wai? Kur irr waidi? Kur irr schelofcha-
na? Kur irr wahtis bes wainas? Kur
irr farkanas azzis? Pee teem, kas pee
wihna kawejahß, kas nahß stipru dseh-
reenu mekleht! Ak to deemschehl pee mums
deemsgan warr redseht, ka schis Deewa wihrs
taifnibu runnais. Jeb woi juhs ne pasihstat to
awotu, no kurra tahß strihdes un kildas, tas dum-
pis un eenais wiffwairak zeltahß, kas deemschehl
tik dauds muhsu draudse tohp redsehts? Tad praffait
faweem gohdigeem teefas wihreem, ar kahdeem lau-
dim teem wiffwairak un wiffgruhtakas kibbeles? Ar
dsehrejeem! Kur bahrschana un rahschana wiffpir-
mak rohdahß? Pee brandwihna. Un ja juhs sin-
nat tahß mahjas, fur nelabbums ween walda, fur
lammafchana un lahsti un reeschana iddeenas at-
fkann, fur ar nemeeru un eenaidu laudis zauru
gabbu paschi few mohkas un behdas darra, tad no-
eita un isklaufinajeet, woi tas ne buhs tas negantais
brandwihna gars, kas tur fainneekus un faimi, wez-
zakus un behrnus, brahlus un mahfas fatrazzina un
jo deenas jo naidigus un nifnus darra? Un kas tad
tahß weetas ne pasihst, fur papreeksch peedserrahß
un tad sahß rahtees un schkendetees kamehr pehzgalla

Salam.
faff.
wahrdi
23, 29.

sakaujahß, ta ka preeksch teefahm wehl bahrga soh-
diba jazeesch? Bet schi pateesi irr labbi pelnita, jo
kas pee tahdas kaufchanas gan warr sinnaht, zil
drihs winsch zilwekam nahwi ne darra, ta ka juhs
gan labbi sinnafeet, ka muhsu pascha draudse, dseh-
rejs, tik ka no nahwes isglahhts, sawa trakkä prahta
tihri ka flepkawa tuwakam bij nasi kruhtis eeduhris,
fo Deews pats ta walbija, ka zilwekam ne bija ja-
mirft. Tapehz atsihsteet jelle draugi, ka us tik da-
schabu wihß no dserfchanas nahß flepkawiba, ka
daudreis tikkai matta plattums stary flepkaweem un
dsehrejeem irraid, un ka tadeht schohs arridsan ais-
nemn ta Apustula wahrdi: juhs sinnat, ka ne-
weenam flepkawam ne irraid ta muhschiga
dsihwiba eeksch winna paleekama.

To paschu Deewa wahrds no teem fakka, kas
prett to festu Deewa baußli apgrehlojahß, ka ne
buhß laulibu pahrkahpt. Swehtu laulibas
fahrte pats Deews irr eestahdijis, lai laulati draugi
weens ohtram palihds laimigi un swehti dsihwoht un
tadeht „teem sawa stary jadshwo eeksch mihlestibas
„un weenprahtibas un bes dufnibas un rahschanas.“
Bet woi tahda dsihwofchana pee laulateem redsama,
kad weens jeb ohtrs dserfchanai padewees? Rahds
labbums, kahds meers, kahda mihlestiba pee tah-
deem miht? Rahschana un kaufchana, dumpis un
eenais, ta ka wiffur, ta arri stary laulateem no
dserfchanas zeltahß. Un ka tad zittadi warr buht,
kad eekfurbuffi feewa ar sawu negantu mutti wihran
nekahdu meeru ne dohd, jeb kad brandwihna fahrigs

1. Fahna
3, 15.

wihrs labbak feewu un behrnus pliffus pamett un gandrihs leef baddu mirt un teem pehdigu naudas wehrdinu ar warru atnemm, eekam winsch sawai rihklei to elles dsehreenu atrauj? Ak, kas to irr redsejis, kahdas affaras dsehrejs gohdigai feewai ispspeesch un ka winsch wiffai winnas ruhpeschanai un gahdaschanai par algu, peedsehrijs pahreedams, to lihds ar nabbageem behrnineem noschkende un nolahd un fasitt un fakult, tas gan warr fapraft, ka dsehrejs sawam laulatam draugam par wiffgruhtaku frustu irraid un ka tahda lauliba, jebchu ta ahrigi naw schkirta, tatschu firdis jau pateesi irr pahrlausta un pahrkahpta, tapehz ka ar wiffu mihlestibu un labbu prahthu jau fenn irr pagallam. Un kad zaur scho paschu bausli Deews itt wisseem parwehl, ka „ne buhs beskaunigi dohmaht, runnaht, neds us mauzibas dsihtees,“ kas gan atkal wairak schohs wahrduhs pahrgalwu mett ne ka dsehreji? Zo kad no brandwihna-ugguns meefas un affinis karstas paleef, tad wiffas neschkihstas dohmas un meefas-kahribas eedeggahs, tad tas neschkihstais gars no peedsehrufras muttes tahdas beskauna wallodas ispsplauj, ko no gudra zilweka ne muhscham ne dsird? Un fur tad beskauna feewischkas wairak apfahrt kufkabs sawus wella pelnus melleht, fur ir gohdigas meitas wairak tohp apfmeetas, un wiffi mauzibas un laulibas pahrkahpschanas darbi wairak tohp padarriti, ne ka pa frohgeem un tirgeem, fur zilweku prahths irr isdserts, fur tee no Deewa un no few pascheem, no fauna un gohda wairs ne ko ne proht, un puff

ne sinnoht eekriht eeksch teem grehkeem, us kurreem wels zaur brandwihnu tohs passkubbinajis, lai winsch winnu dwehseles sawas breefsmigas rohkas dabbu pehz teem wahrdeem, kas irr rakstii: ka ne weens mau- Ewef. 5/5.
zineeks neds neschkihstis ne dabbu to eeman-
toschanu tanni Kristus un Deewa walstiba.

Zur arri ne taps eekschâ, kas pee ta feptita bausla apgrehkojahs un „dsehrejs irr saglis, jo winsch „few paschu apfohg sawu mantu istehredams un ja „winnam irr feewa un behrni, tad winsch teem „maifi sohg.“ Zo laizigu mantu, ko Deews muhsu dsihwibas usturra pehz mums peemettis, neweens ne drihkt aplam ischkehrdeht; tahs deenas, ko Deews mums us darbu eerahdijis, ne drihkt ar dserschanu nowasah, zittadi tas Kungs tohs, kas winnam us tahdu wihsi mantas un deenas nosohg un tahs wellam nobohd, ar nabbadsibas frustu peemekle. Zuhb brehzeet, ka leela klaufiba un dauds dohschanas, ka gruhti laiki un ka ne warr pahrtiift. Za tad ta irr, ka tad arween jums wehl tif dauds atleef, ar ko sawu rihkli peeleet? Zuhb effat nabbagi. Zaur ko? Ak daudsreis zaur to, ka juhhs ar sawu nabbadsibu par baggateem darrait tohs, kas juhhs ar brandwihnu peewilt, ka juhhs, teem par labbu, baddu zeefchat un par pliffkeem deedelneekkeem paleekat. Zo woi tas naw teefa, ka dasch dsehrejs naw nei apgehrbts ne paehdis, ka winsch nei sinn, ko rihâ loh-pam un paschai feewai un behrneem doht, un ka winsch tomehr sawu pehdigu grassî, sawu pehdigu labbibas graudinu par to negantu brandwihnu is-

dohd? Woi tad irr brihnumš, ka tahdas mahjas tohp nolaiſtas, fur ſaimneekš wairak par frodſineeka, ne kà par ſawu buhſchanu gahda? woi tad irr brihnumš, ka Deewš tahdu drumu baggatigi ne apſwehti, kaš taggad appakſch ſneega glabbata jau uš puſſi brandwihna parradeem peederr? Woi tad irr brihnumš, ka nabbadſiba jo gadduš jo wairak ſpeeſch, kad Deewa dahwanas jo gadduš jo wairak par grehzigu kahrumu tohp iſchkehrdetas? Ak apdohmajeet jelle, kad tee pahri tuhſtoſchi rubbuli, ko muhſu nowadš iſgadduš brandwihnà iſdſerr, ju mš paliktu, woi tad juhš ne warretut labbaki pahrtikt un wezzas deenas meerà ſagaibih? Woi tad ne warretut firmuš wezzakuš kohpt, un behrnuš pa gohdam audſnaht, un wehl daſchu mihleſtibas darbinu darriht, kaš Deewam labbi patihk? Bet wiſſa ſchi nauda, kaš ar daudš ſweedreem bij japelna, itt kà elleš rihtlè eegrimſt ar to negantu dſerſchanu; un taš irr taš leelaiš ſagla darbš, ar ko juhš ſawu laizigu labklahſchanu ſew paſcheem noſohgat un tà atkal jaunà grehkà un kahrđinaſchanà eekrihtat. Jo kad dſehrejš ſew itt tuhſchu nodſehriš, tad ſahk zittu lauſchu mantu aiſtikſt, tad ſahk wilt un krahpt un ſagt un laupihk, ar to aiſbildinadameeš, ka to no nabbadſibas darroht, bet ne apdohmadamš, ka zaur ſawu paſchu dſerſchanas wainu tahdš deedelneekš tappiš un nu par laundarritaju paleek. Jo woi tee ſinnami ſagli muhſu draudſè arri naw tee leelaki dſehreji? Woi tee, kaš ne ſenn ar warras darbu zilweku gribbeja aplaupihk, arri papreekſch ne bij kroh-

gà to drohſchibu eebſehruſcheeš? Un kam par labbu tee daudſreiš tahduš darbuš darra un ſew laizigai un muhſchigai ſohdibai nodohd? Akal ne ſew paſcheem, bet teem, kaš brandwihnu pahrdohd. Jo fur ta labbiba tohp noneſta, ko no rihtjahm iſſohg? un ka-pehž iſkatrš, kam kaš ſubdiš, papreekſch krohgòš leek gaidihk un wakteht, woi to ſagtu naudu ne iſmainihš, to ſagtu leetu ne iſdohš? Ak tapehž, kà no dſerſchanas zekahš ſagſchana, un no ſagſchanas atkal dſerſchana jaunu ſpehku dabbu, un tà abbi grehki kohpà to nabbagu dwehſeli maita, kaš wainu walgòš irr eepinnuſeeš.

Bet arridſan pee ta aſtota bauſta, ka ne buhš nepateeſu leeziibu doht prett ſawu tuwaku, dſehrejš gan lehti paleek wainigš; jo taš ween warr pateeſibu runnaht, kaš ar prahtu apdohma, ko pehž Deewa taiſnibas buhš ſazziht, un kaš tad to paſchu ar ſkaidreem wahrdeem iſteiz. Bet woi dſehrejš labbi ſinn un ſawà ſirdi juht, kahduš wahrduš taš brandwihna garš no wainu mutteš iſburbule, woi wiſch iſchkierr, woi tee irr pateeſiba woi tee wiſſleelaki melli, kaš ne maš no wainu paſcha gudra prahta ne nahk, bet tomehr no zitteem dſirdeti paſaulè iſeet? Jeb fur gan wairak nepateeſas leezibas un nelabbas wallodas zekahš ne kà krohgòš, jeb zittur, fur galwaš apreibuſchas un fur wiſſi labpraht ſpreeſch un ſchfett, bet weenš ne ſinn, ko wiſch runna un ohtrš ne proht, ko wiſch dſird un treſchais pahrgrohſa zitta wallodu, tà kà ſchi pehžgallà iſeet pahr wiſſu draudſi un tomehr ne weenš ne

griib tas eefahzejs un tas wainigais buht, kad goh-
diga tuwaka gohds tohp apsplauts un wiinna labba
flawa ar nejaukeem melleem sagahnita. Bet ja juhs
scho griibat turreht par tahdu grehtu, ar ko dseh-
rejs neti hsch i apgrehtojahs, ne apdohmadami, ka
„wiffa nepateesiba irr melli un tee nahk no wella,“
tab fakkait jelle, zik reis dsehrejs gudra prahta un
tihfchi ne runna nepateesu leezibu, ne isteiz wilti-
gus mellus prett wisseem tuwakeem, kad winsch ar
teem dohma farwu paschu grehtu un faunu aisflaht?
Jeb woi juhs ne effat tahdu panahkfuschi, ka winsch
wiffadas blehau runnas isdohmajis, mellus us
melleem un lahstus us lahsteem frau un labbak
wehle, zittam brandwihnâ nodegt, eekam winsch is-
teiz, ka effoht bijis peedsehrijs, ko tatschu ne warr
paflehpt, tapehz ka Deews un wiffa pafaule to sinn
un reds? Un kas to ne sinn, ka pat preeksch teefahm
jau dasch eeffurbis leezineeks irr stahwejis, un ka no
tahdas muttes pateesa un labbi apdohmata leeziba ne
warr nahkt? Un woi to arri laudis ne runna ka
zits tahds leezineeks, kad preeksch teefahm ar farwu
wiltigu mehli beswainigam ahdu no muggura, jeb
naudu no makka nowilzis, tad ar farwu melli lihzeju
gahjis to grehka algu isdsert, lai pascha firds ais-
mirst, ka winsch Deewa baufli pahrkahpdams prett
farwu tuwaku tik grubti apgrehtojees? Ak, ta winsch
par scho brihdi gan farwu firdi warr apzeetinacht, bet
neweens, kam dserschana mellus mahzijusi, teem
wahrbeem ne isbehgs, kas irr rakstiti: weens ne-
pateefs leezineeks nefohdihts ne paliks un

kas mellus runna tas ne isglahbfees. —
Bet kad ta dsehreji no wisseem ziteem baufleem irr
pasubdinati, woi tad preeksch teem diwi pehdi-
geem tee warrehs pastahweht, kas mums aisleeds
eefahroht farwa tuwaka nammu, feewu,
kalpu, kalponi, lohpu jeb wiffu kas tam
peederr? Ak ne, ir schee pehbigi baufli teem ais-
flehd to Deewa walslibu. Jo kad tik warretum red-
seht tahda dsehreja firdi, kam mahjas tohp atnem-
tas, kas ar feewu ne warr faderrecht, kam labbi
kalpi ne pastahw un lohpi bohja eet, wiff zaur wi-
na dserschanas wainu, ko tad juhs gan dohmajeet
draugi? woi tad ne atsihtum, ka wiinna firdsprahs
stahw us to, ko Deews zittam tuwakam eedewis,
ka winsch gan eefahro kaimina labbas mahjas un
pahrtikfuschu feewu un wiffu wiinna buhschanu, lai
to dabjujis, atkal warretu jo labbaki plihteschanas
fahruma un lihgsniba dsihwoht. Bet ja to ne grib-
bat tizzeht, ko ar azzim ne redsat, tad atzerrejeetes,
ka to jau effam redsejuschi, ka dserschana zilwekus
par sagkeem padarra, un apdohmajeet turklaht, ka
ne weens ne warr par sagli palikt, ja winsch ne irr
eefahrojis to leetu, ko winsch sohg, un us scho wihsi
pahrkahpis tohs Deewa bauflus, ka ne buhs eefah-
roht wiffu, kas tuwakam peederr. Un kad to wahr-
dinu atminn, ka „Deews schinnis bauflods runna no
„tahm kaunahm kahribahm, kas zilwekus us wisseem
„kauneem darbeem passubbina,“ woi tad wehl kahds
irr, kas ne warr atsiht, ka prett scheem pehbigem
baufleem gan par dauds stahw ta neganta dserschanas

Matt. 15,
18, 19.2. Mohf.
gr. 20, 5.

fahriba? Nè, taggad gan labbi sinnam ka tas irr
tas grehku arvots, no kurra daudsreis isteff wiff, kas
pehz Kristus wahrdeem to zilweku sagahna, lau-
nas bohmas, flepkawibas, laulibas pahr-
kahpshanas, mauzibas, sahdsibas, nepa-
teefas leezibas, saimoschanas, ar wahrdu
fakfoht, no kurra nahf wiffu fwehtu Deemu bauflu
pahrkahpshana. Woi tad to sinnadams wehl kahds
praffihs, kapehz dsehreji to Deewa walfstibu ne ee-
mantohs? Nu tapehz, ka schee Deewa baufli naw
par smeeklu dohti, tapehz, ka tas Deews Rungs,
kas tohs ar pehrkoneem un sibbineem irr fluddinajis
un muhsu wiffu firdis eerakstijis, ne laujahs apsmee-
tees, ka winsch teem eedohtu debbes-preekus, kas
elles mohkas irraid pelnijuschi; tapehz ka winsch
fakka no scheem baufleem: es esmu weens stiprs
un dusmigs Deews, kas pahr teem, kas
manni eenihd, tohs tehwa grehkus pee-
mekle pee teem behrneem lihds trescham
un zettortam augumam. Ak! to juhs ar fa-
wahn azzim warrat redseht, ka pee nabbageem dseh-
reju behrneem tee tehwu grehki tohp peemekleti zaur
to, ka tee paleef plifki un wahji un palaisfi pee mee-
fas un pee dwehseles; woi tad juhs ne gribbat behgt
no scheem Deewa dusmibas wahrdeem ka tee juhsu
pasudduschas dwehseles ne nospeesch? Behdseet
mihki draugi! pee laika no derschanas grehka, jo
ka juhs zittabi isbehgseet no pastaras fohdibas?
Behdseet un glahbjetees pee ta Deewa schelastibas,
kas labpraht katru pasudduschu dehlu usnem, kad

tas atkal pee ta Tehwa dohdahs, jo winna Pra-
weets jums usfauz: Tik teefcham ka es dsih- Ejef. 33,
11.
woju, fakka tas Rungs, Rungs, man ne
patihk ta besdeewiga nahwe, bet ka tam
besdeewigam buhs atgreessees no fawa
zetta un dsihwoht. Utgreesetees, at-
greesetees, jo kam gribbat juhs nomirt?
Amen.

II.

„Zif teescham kà es dsihwoju, fakka tas Kungs,
„Kungs, man ne patihk ta besdeewiga nahwe, bet
„ka tam besdeewigam buhs atgreessees un dsihwoht,
Eref. 33, „atgreesseetes, atgreesseetes, jo kam gribbat juhs
11. „nomirt?“

Zas irr tas Deewa wahrdisch, ar ko famu
pehdigu spreddiki pabeidsu, un ar ko schodeen atkal
man jaeeefahk us jums runnaht. Jo kas preeksch
diwi neddelahm schein basnizà bijis, tas gan wehl
atzerresees, ka schee wahrbi: „atgreesseetes,
juhs pamohdinaja, no dserfchanas grehka atkahptees,
tapehz, ka toreis skaidri bij parahdihts, ka dsehreji
to debbeswalslibu ne eemantohs zaur tam, ka no
dserfchanas apgrehkoschana prett wisseem desmits
Deewa haufleem zeltahs. Tà nu bij rebsams, ka
wiffa Deewa haufliba dsehrejus pasubdina, un ka
teem itt no teefas jadsennahs zaur taifnu atgree-
schanu pastarai sohdivai isbehgt. Jo kad arri
preeksch hauflibas tee ne warr pastahweht, tatschu
kasinn ar winnu dwehseles laimes naw itt wiffai pa-
gallam, jo Deewa wahrds fakka: „No hauflibas dar-
„beem nekahda meesa ne taps taifnota preeksch Deewa,
„jo wiffi irr grehkojuschi, un teem ta teifschana truhkst

Reem. 3,
20. 23.

„preeksch Deewa, un tohy taifnoti bes nopelna no win-
„na schehlastibas zaur to atpirkschenu kas zaur Jesu
„Kristu notikkufi.“ Tadeht ja itt skaidri gribbam sin-
naht, ka labb dsehreji to Deewa walslibu ne eeman-
tohs, tad mums jaatsihst, ka ir schi atpirkschana zaur
Kristu Jesu, teem par labbu ne nahk. Tè warr
buhk kahds dohma: woi tas, „kas irr ta falihdsi-
„naschana par muhsu un par wiffas pafaules greh-
„keem,“ tas Deewa dehls, kas irr no ta Zehwa dohts,
„ka wisseem teem, kas eeksch winnu tizz, ne buhs pa-
„sudduscheem tapt, bet to muhschigu dsihwoschenu
„dabbuhk,“ woi tas ir paschus dsehrejus no pasuscha-
nas ne isglahhs, woi tas Kungs Jesus, kas tam
kaundarritajam pee krusa stabba apsohlija: schodeen
tu ar mannim buhfi Parahdises dahrsà, ir pascham
pehdigam dsehrejam ne warrehs debbes wahrtus at-
wehrt? Us tahdahm jautaschanaht jaatbild, kà
tas Kungs pats no teem baggateem fazzija: „kas
„zilwekam ne spehjams, tas Deewam eespehjams.“
Tomehr mums pee tam japaleek, ko Deewa wahrds
muhs mahza, un tadeht jaismekle, kahdeem laudim
ta Kunga Kristus pestischana pateefi weetu debbes-
walsliba irr fataifijufi, un woi dsehreji tahdi laudis
irraid, kas, jehschu pee sawa grehka palikdami, tat-
schu preeksch sewi muhschigus auglus warr zerreht
no Jesus dsihwoschanas un zeeschanas, tà kà no
wiana nahwes un augschamzelschanas. Zas scho-
deen mums buhs jamahzahs no tahs paschas Pah-
wila pirmas grahmatas us teem Korint. VIItà noballà,
kur es schoreis to Iotu un IItu pantinu lassischu, kas

1. Zabna
9f. 2, 2.

Zabna 3,
16.

Euhf. 23,
48.

Euhf. 13,
27.

muhfu wallobâ tà fflann: Neds sagli, neds ne-
gaufchi, neds dsehreji, neds lazzekki, neds
laupitaji to Deewa walfstibu ne eeman-
tohs. Un zitti no jums tahdi bija, bet
juhš effat nomaſgati, bet juhš effat
fwehti darriti, bet juhš effat taiſnoti
eekſch ta wahrda ta Runga Jesus un
eekſch ta Garra muhfu Deewa.

Dsehreji tàpat, kà zitti neganti laundarritaji, to
Deewa walfstibu ne eemantohs, tas irr tas gruhſais
fohdibas wahrds, ko Deews farwâ duſmibâ us teem
irr fazzijs, tapehž ka dsehreji wiſſus deſmits bauſlus
pahrfahpj. Bet kà nu tas Apuſtuls fakka: Zitti no
jums tahdi bija, bet juhš effat nomaſgati, juhš effat
fwehti darriti, juhš effat taiſnoti eekſch ta wahrda ta
Runga Jesus un eekſch ta Garra muhfu Deewa?
Woi wiſſch tohs paſchus, ko wiſſch tur paſubdina
ſchè par taiſneem un fwehteem teiz? Tee zilweki gan
tee paſchi, bet naw wairs tee paſchi dsehreji un laun-
darritaji, jo ſaprohteet labbi. Pahwils rakſta: Zitti
no jums tahdi bija, bet juhš effat nomaſgati; tad
nu redſams, ka tee fas zittureis dsehreji bija, to
brihdi, kad Pahwils rakſta, wairs dsehreji naw,
bet farwu dſerſchanu atſtahdami zaur Deewa un Kri-
ſtus ſchehlaſtibu irr atpeſtiti un fwehti darriti. Te
nu ar firdeſpreeku warr manniht, ka ir dsehrejs
warr atgreesteſ un ka no ta ſchehliga Deewa arri
us dsehrejeem irr fazzihts: „Atgreesteſ tu atkahpejs
„Iſraèls! tad es ne liſſchu farwu duſmibu us tewi
„kriſt!“ — Bet kad apdohma, ka tas, fas wairs ne

Jer. 3, 12.

dſerr, arri naw par dsehreju ſauzams, tad ar breeſ-
mahm jaerauga, ka teem, fas ne atlabbojahs, to-
mehr muhſcham irr un paleek ta teefa, ko Deewa
wahrds noſpreeſch: „Dsehreji to Deewa wal-
„ſtibu ne eemantohs!“ — Un ja nu ſahkam
iſmekleht, fas winnu reiſi mums wehl atlikke, kadeht
arri pats ſchehlaſtibas zekſch dsehrejus debbeſis
ne nowebb, tad ar Deewa paligu atſiſſim ka dseh-
reji to debbeswalfstibu ne eemantohs ta-
pehž, ka zilweks, kamehr wiſſch dſerſcha-
nas grehſkam kalpo, ne warr pateeſi no
grehkeem atgreesteſ un peſtihts kluht.

Papreeſch mums buhs jaatſiſt, kà tà tee-
ſcham irraid; un tad pee firdeſ janemm: ko
tadeht mums buhs darriht.

Bet tu at fwehtais Tehws fwehti u.

To juhš wiſſi no maſahm deenahm effat mahzijs-
ſchees, „ka Jesus muhs tà ne irr iſpeſtijijs, ka mums
„grehku brihwiba buhtu, bet kà wiſſch muhs irr us
„fwehtifchanu iſpeſtijijs un zaur farwu zeefchanu to
„Deewa duſmibu pahr teem grehkeem rahdijijs, lai
„mehs teem grehkeem wairs ne kalpojам.“ To
Deewa wahrda ſtahw, ka wiſſch few paſchu par Tit. 2, 14.
mums dewees, ka wiſſch muhs atpirktu no wiſſas
netaiſnibas un ſchlihtitohs few paſcham ihpaſchus
laudis, fas tſchalli dſihtohs us labbeem darbeem.
Bet teem, fas zaur winnu grihb fwehti tapt, pa-
preeſch no farwas grehku drohſchibas jausmohſtahs
un jaatſiſt, ka winni netaiſni un neſchlihti irraid

un ka zaur grehkeem bohjá jaect, ja Jesus ne ap-
schehlojahs, kas tas weenigs glahbejs irraid. Ka
tahda atsibschana, tahda tizziba grehziineekam wai-
jaga, to warram redseht pee ta pasudduschá dehla
Subt. 15, kas farwu nelaimibu erraudsidams fakka: „Es taifi-
18. „schohs eet pee farwa tehwa un fazzischi: Tehws es
„esmu grehkojis prett debbestim un preeksch tewis!“
Subt. 18, jeb pee ta akka zelmallá kas tizzigi brehz: „Kungs
39. „Jesu! tu Dahwida dehls apscheloees pahr man-
„nim!“ un tadfarwu azzu gaischumu atdabbujis,
farwam pestitajampakkat staiga. Tahds pateesi no
grehkeem atgreeschahs un schelastibu dabbu, itt
ká muhsu stahstugrahmata mahza, „ka zilweks at-
„greeschahs no grehkeem, kad winsch farwus greh-
„kus atsibst un noschello, Deewam noluhds un
„no teem atraujahs“ un „ka winsch us Kristus
„tizz, kad winsch Kristus dahrgu nopelnumu fewim
„peelihdsina un us Jesum palaischahs.“ Schi ih-
stena atgreeschana un tizziba irr ta swehta Garra
darbs pee zilweku firdim un nabbagas dsehreju dweh-
feles irr tá pawiffam pasudduschas tapehz, ka dser-
schana zilweku firdis tá pahremm un apzeetina, ka
nei pats swehtais Gars pee tahm farwu darbu ne warr
pastrahdaht, tahs ne warr usmohdinaht no drohschi-
bas meega, pee grehku atsibschanas un noscheloscha-
nas, tahs ne warr tizzigas un swehtas darriht, ta-
pehz ka derschana allasch winnam prettim stahw.

Tas swehtais Gars muhs gan wiffwairak „darra
„swehtus zaur Deewa wahrdu un teem swehteem ee-
„stahdijumeem,“ bet winna mohdinadama bals ar-

ribsan klahr irraid, kad Deews muhs daschahdi pee-
mekle woi ar laimi un preekeem, woi ar frustu un
behdahm. Bet fur ween mums dattas ar Deewu,
ka muhsu dwehfeles mas warretu pamohstees un us
winnu dohmaht, tur tulihst wels ar brandwihnu
starpá. Kad Deews laulatus ar behrninu apdah-
wina, tad winsch gribb winnu firdis lohziht, ka tee
winna leelu schelastibu atsibdami ar pateizigu firbi
pee winna greeschahs un few paschus un behrnus
tam Kungam nodohd. Behrninsch gan zaur uhdeni
un garru tohp swehtihst un Deewa schelastibai no-
wehlehts, bet ká tad ar wezakeem, ká wiffwairak
ar kuhmeem irraid, kam tas Kungs pee katras kri-
stischanas ihpaschi leef peekohdinaht, lai tee farwu
paschu kristibas berribu atjauno? Ak, tee gan win-
nam mas gohdu dohd; zaur to preeku, ka zilweks
atkal peedsimnis un Jesus draudse usnemts, tee gan
mas us pateizibu tohp skubbinati un farwas kristibas
ne mas ne atgahdahs, jo fur ween wezaku rohka to
spehj, tur brandwihns pee kristibahm walda un gan
daschureis kasinn pascham tehwan, tá ká raddeem
un draugeem firdis no Deewa nogreesch un ar grehzi-
gahm dohmahm un fahribahm peepilda. Tapat pee
laulafchanas, fur buhtu ar preezigu firbi Deewam
japadohdahs un winna schelastiba japeeluhds, gan
ar derschanu wairak wellam tohp kalpohts, ne ká ar
Josiuu fazzihst, ká jauneem laudim gan peeklahstohs
fazzihst: „Es un mans nams, mehs kalposim tam
„Kungam.“ Tas Kungs pats jau gribb, ka zilwekam
buhz preezigam buht un ka zaur preeku winna firds

tohp lohžita tam mihtam Deewam klaufiht; bet tahdi preeki, kas firdis apzeetina un ar grehkeem apgruhtina, tee tam Rungam weena negantiba, tapehž ka winni ir zilwekeem pascheem pehžaf par behdahm pahrwehrschaß. Bet arri behdahm, ko Deews peesuhtha, brandwihns ne lauj zilweku no fawas drohſchibas usmohdinaht; jo dſehrejs, kad krusst winnu ſpeesch, ſawu prahtu iſdſerr un to brihd gan to nelaimi aiſmirſt, bet arridſan tohs ſwehtſchanas augluß ne ſakrahž, ko Deews zaur ſcho krusstu winnam gribbeja peeſchirt. Eä taß Rungß zaur zittu zilweku nahwi un ihpaſchi zaur muhſu mihtu rabdu un draugu aiſeeſchanu muhß grihb pamohdinaht, lai arri uß Deewu un uß ſawu ſtundinu dohmajam, lai atraujamees no ſchiß paſaules leetahm un ſew paſchuß jautajam: Kad man taggad buhtu jamirſt, woi manna dwehſele taptu debbeſß, woi elleß uguniß? Ur tahdahm dohmahm wiſſwairaf mums buß pee behrehm buht un zilweku uß to weetinu pa-waddiht, no kurras wiſſch augſcham zelſees woi pee muhſchigas dſihwibas, woi pee muhſchigas nahwes. Bet kà tad dſehreji pee behrehm un uß kappeem ir-raid? Gan dſeed: „Nahž zilwekß apraug mirronu;“ bet winni nahk raudſiht brandwihnu; gan wakte to mirronu, itt kà taß warretu iſbehg, bet ſawu paſchu prahtu tee ne wakte, ka taß no brandwihna ne tohp aiſdſihtß, ka winnu dſeedaſchana ne tohp muttes plahpaſchana, winnu Deewa luhgſchanas ne tohp Deewa ſaimoſchanas. Un kad nu pee kappa ſtahw, kur buhtu wiſſas nahwes breeſmaß jaapdohma, ta d

Deews jaſlawe, ka wehl warr uß kahjahm turretees un ka taggad in ne eekriht eekſch bedres; bet ſcho lihki ar gohdu nolaiſt, jeb patß kahdu reiſ labbà meerà aißbraukt, uß to dſehreja prahtß tahdà brihd gan maß neffahß. Ne ſakkait wiſſ, draugi, kurſch liſchkiß to wiſſu mahžitajam eerunnajiß, ka wiſſch to warr ſinnaht? Diwejabi leezineeki prett jumß ſtahw: papreekſch juhſu paſcha Latweeſchu walloda, un tad mannaß paſchas azziß. Updohmajeet, kà juhß runnajat no teem ſwehteem darbeem ko taggad effam peeminnejuſchi? Kapehž juhß ſakkait: Kriſtibas dſert, kahſas dſert, behreß dſert? Uk tapehž ka pee wiſſahm ſchahm leetahm dſerſchana gan wiſſwairaf walba un wiſſleelakà zeenä irr. Bet ja ſchi walloda arri krahpj, tatschu mannaß azziß ne krahpj, kaß gan deemſchehl deewßgan redſejuſchas, ka kuhmi ſwehtdeenas rihtà tiſ knappi mehli warr kuſtinaht un ne ſinn ne wezzaku, ne behrna, ne ſawu paſchu wahrdu, tadeht ka prahtß glaſè irr palizziß; mannaß azziß ne krahpj, kam ar breeſmahm bij jaredß, ka pee mahtes kappa, dehlß un ſnohtß un rabdi un draugi tiſ ne ſpehje ſtahweht uß tahß paſchas ſemmes, kaß ſawà laikà gan atdarriſees irr winnuß apriht, bet ja tee tahdi paleek, pateeki weeglu duffas weetinu ne warreß doht. Jo ſakkait paſchi, kaß tad ween grihb atmohſtees, kad nahwe klaht, woi tam ne buß ar breeſmahm jamanna, ka taß ſchehlaſtibas laikß buß notezzejiß? Kaß ar brandwihnu eenemts un peedſimmis, ar brandwihnu grihb dſihwoht un nomirt un lai taß ſwehtais Gars pee pree-

Ebr. 3,
7. 8. Keem un behdahm tik un tik reisi sau: „Schodeen kad „juh8 mannu balfi dsirdefeet, tad neapzeetinajeet fa- „was firbis!“ tomehr ar zeetu firbi fawu grehku zellu staiga; woi tahds pateeffi pasufchanâ ne eeskrees?

Jo arri ar Deewa wahrdu winsch ne warr winnu fatrihzi naht, ar teem fwehteem eestahdijumeem winsch ne warr winnu stiprinaht. Kâ dsehrejs pa fwehtdeenahm dsihwo, to gan sinnam, kâ tad winna beesahm aufim, winna zeetai firbi kahds Deewa wahrduwinsch warr peekluht? Woi winsch tizzehs, ja winnam fakka, ka winsch irr pasuddis grehzineeks? Smeeklâ likt, jeb us zittu greeft to Deewa wahrdu, to gan proht, bet pat8 pee sawas fir8s nemt, to ne weens ne gribb. Jo prassait, kursch dsehrejs, lai buht tas wiffleelakais, gribb sewi par dsehreju isteift? Zkattris leegfees, un ja winsch pawiffam naw pee semmes gullejis, us to pastahwehs, ka winsch kahdu reis fawu glahsiti dsehri8, un ja dauds druzim eeskurbis bijis. Bet tapehz ka wels ar tahdu lepnibu winnus apstulbo, ka tee fawu leelu wainu ne mas ne eerauga, tapehz arri ne kahds schehlums winneem ne useet un ja winsch itt kahdu reisi rohdahs, tad tas atkal brandwihnâ tohp noslihzinahts. Tâ teem ne mas pehz pestifchanas ne gribbahs, un tâ winni arri pestifchanu ne dabbuhs, jo tas Kungs Jesus pat8 fakka: „Es ne esnu nahzis tohs taifnus,“ tas irr tohs kas few paschus par taifneem turr, „pee „atgreeschanas aizinaht, bet tohs grehzineekus,“ tohs, kas atsiht, ka winni bes mannas schehlastibas pasubduschgi grehzineeki irraid. Bet kur stary teem, kas

Mark. 2,
17.

dserschanai kalpo, gan dauds tahdas muitineeka dwehfeles atrabdihs, kas ar falaustu un fagraustu firbi itt no teefas luhdsahs: „Kungs effi man nabbagam greh- „zineekam schehlig8;“ un tad dsennahs scho schehlastibu eedabbuht un zaur dserschanu wairs ne saudeht. Bet kas tahds ne irr, tam tas Kungs arri ne warr to leezibu doht, ka winsch aiseet taifnohts no winna alta-ra, kad grehka kalps bijis, grehka kalps gribb palikt.

Schahda taifnoschana dsehrejam arri tapehz ne warr notikt, ka winnam ihstena tizziba truhft, kas Jesus nopelnumu sewim peelihdsina. Jo woi ta irr ihsta tizziba eeksch to mihlu Pestitaju, kad winnam weenalga irr, woi Pestitais par to laifu irr zeetis un Krustâ firts, woi winsch pa schahm deenahm irr dsimmis un augschamzehlees, kad tikka pat8 pa fwehtkeem dabbu labbi plihstet un peedfertees? Woi ta irr tizziba eeksch Jesu Kristu, kad par winna wahrdeem un mahzibahm ne mas ne behda? Nê, muttê winsch gan warr to fwehtu tizzibu turreht, bet ta tizziba, kas ar wiffu firbi Jesum nodohdahs un winnam ween gribb peederreht, ta tizziba, kas zilweku isglahbj no muhschigas nahwes, un zaur Kristu winnam peeschfere to muhschigu dsihwoschamu, tahda tizziba dsehrejam naw un ne warr buht, tapehz ka winsch fwehtam Garram fawu firbi aisflehd8. Jo ir tahs dahwanas, fo tas Kungs irr dewis „par „eestiprinafchanu muhsu tizzibas un par pameschanu „muhsu grehku,“ ir tahs fwehtas dahwanas, fo dsehrejs pee Deewa galda bauda, winnam ne warr isdohtees par fwehtibu, bet par sohdu. Jo juh8

Eubf. 18,
13.

gan sinmat, kà tas Apustuls fakka: Kas ne-
 1. Kor. 11, 29. zeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr
 few pascham to sohdu un kà katkismus
 mahza, „tee nezeenigi ehd un dserr, kas tahdi
 „bijuschi, tahdi paleef, kà tee wiltineeki, dschreji,
 „staiguli, sagti.“ Un kà tad zittadi warr buht? woi
 tas warr buht zeenigs weefis pee Jesus galda, kas
 tà kà reibumâ ween dsihwojis bes ihstenas fataifischa-
 nas atnahk, bes Deewabihjaschanas to swehtu mee-
 lastu bauda, un tad kasinn to weenu deenu sawal-
 dahs, bet zittâ swehtdeenâ ar to paschu mutti, kas
 Jesus meefas un affinis baudijusi, tik dauds elles
 dschreenu eedser, ka winsch atkal par wella kalpu
 paleef un tam sawu nabbagu dwehfeli nodohd? Zo
 woi tahdam gan Kristus meefas buhs par to maisiti,
 kas winnu usturr us muhschigu dsihwoschanu, un
 Kristus affinis par to uhdeni, kas winna dwehfeli
 nomasga un atpesti no grehkeem? Ak nè, ne ischkir-
 dams ta Runga meefu, winsch tik kai sawai nabbagai
 dwehfelei sakrahj grubtu sohdu us to pastaru sohda
 deenu, kad tas Rungs atbildeschanu praffihs par
 wissu schelastibu, ko winsch welti pee mums irr
 darrijs. Bet kad tà ar azzim redsams, ka dschrejs,
 kamehr winsch dserr, no ferwis atstumj ta Runga
 schelastibas dahwanas, ka winsch ne us to puffi ne
 greeschahs, kur winsch warretu pestihts klucht, ka ne
 gribb atsiht un noscheloht, Deewam noluhgt un at-
 stahst sawus grehkus, ka winsch ne gribb pee Jesus
 steigtees un schim ween tizzeht un klausiht; kà tad
 gan tas Pestitais winnu warr pestiht, schlihsiht un

swehtu darriht? Ak draugi! ar warru winsch ne
 weenam pestifchanu ne warr usspeest, bet winsch
 pahr tahm pasubduschahm dwehfelehm schelohjabs,
 kà zittahrt pahr Zubdu zeestirdigu tautu winsch ar
 affarahm sauze: Jerusalem! Jerusalem! Matt. 23,
37.
 zik reisi es esmu tawus behrnus gribbejis
 sakrah, kà kahda wista sakrahj sawus
 zahlifchus appakfch spahrneem, bet juhs
 ne gribbejat. Ak lai jelle schee wahrdi, schahs
 affaras juhfu Pestitaja jums firdis lausch! jo ja
 juhs wehl ne gribbat klausiht, wehl ne gribbat at-
 greestes un pee winna pestifchanu melleht, tad ta
 Runga dusniba paleef us jums, tad tanni weetâ,
 kur irr kaukschana un sohbu trihzeschana ar muhschi-
 gahm bet weltigahm affarahm, jums buhs jaatsiht,
 ka Deewa pateefigs wahrds naw mellojis sazzidams:
 „Wai teem, kas irr warreni wihri, stipru wihnu dsert, Jes. 5, 22.
 „jo tee dschreji to Deewa walstibu ne eemantohs.“

Bet ja schee wahrdi taggadim jau juhfu firdis ar
 breefnahm un schauschalahm peepilda, tà kà juhs
 jautajeet: ko man buhs darriht, ka es to
 muhschigu dsihwoschanu dabbuju? tad luhd-
 sami nemmeet labbi pee firds, ko no Deewa wahrda
 us tahdu jautaschanu jums wehl gribbu atbildeht.
 Tam naudaslahrigam, kas to praffija, tas Rungs Matt. 19,
21.
 pawehleja wissu sawu mantu pahrhoht un teem nab-
 bageem isballiht; jums winsch pawehl sawu mee-
 fas kahribu krustâ fist, jums winsch usfauz:
 Sargajtees, ka juhfu firdis kahdu brihdi Subf. 1,
34
 ne kluchst apgrubhtinatas ar leeku ehfchanu

un peedserfchanu! Kam aufis irr dsirdeht, tas lai dsird, wiffwairaf stary jums dsehreji, kas pee schi grehka wezzi palikkusch, kas ar to jau daschu Deewa baußli effat pahrfahpuschi, us kam jau kriht tee wahrdi: ka dsehreji to Deewa walstibu ne eemantohs. Redseet, schodeen wehl tas Rungs jums gribb

Jes. 1, 18. schehligs buht, schodeen wehl winsch fauz: „Ja juhfu „grehki buhtu farkani ka affinis, tatschu tee taps balti „ka sneegs,“ tikkai atgreesetees un fargajtees no leekas peedserfchanas. Uk! ja juhs gribbat farwas dwehfeles isglahbt un no laiziga un muhschiga pohsta isbehgt, tad darrait wehl schodeen pehz teem wahrdeem, fo juhs effat dsirdejuschi. Juhs warrat atgreestees, jo tas Apustuls raksta, „zitti no jums „bija tahdi dsehreji, bet nu juhs effat nomasgati un „swehti darriti;“ tapehz steidsetees ir juhs schodeen, tulihit to grehku atmetst, kas juhs gribb elle eeraut. Ruhdseet Deewu, tad winsch stiprinahs juhfu spehku; un kad irr sinnama leeta, fo daudsfreif redsam, ka eeradduscham dsehrejam weeglak nahf, pawiffam brandwihnu atmetst, ne ka ar gohdu winnu bruhfeht, tad apfohlaitees taggadin preeksch Deewa, no brandwihna behgt, ka no nahwes sahlehm, un paleezeet stipri pee schahdas apnemfchanas. Pa-prohwejeet us kahdahm nebbelahm, us scho gawenu laifu, us scho weenu gaddu brandwihnu pa wiffam mutte ne nemt, un juhs ne nomirfeet wiff, ka wiltineeki jums gribb eerunnahit, bet juhs zaur to isglahfetees us muhschigu dsihwofchanu, un wehl debbfu walstiba flaweseet to deenu, fur juhs tohs elles zeltus

buhfeet pamettusch. Bet ja juhs tomehr tihfchi us teem gribbat palikt, tad juhfu alga jums irr sinnama, ka juhs to debbeswalstibu ne eemantoseet; tad elles mohkas zeesdami ne dohdeet wainu farwam mahzitajam, ka tas juhs naw pee laika pamahzjis, jo debbes un semme irr dsirdejusi, ka es juhs esmu aprahjis un apdraudejis, ka es juhs esmu mahzjis un luhdsis, un tas wiffusinnatajs Rungs, kas teefahs stary jums un stary mannim, tas mannu firbi pasihst, ka ta ir par juhfu nabbagahm dwehselehm behdas turr, ka es ar farwahm affarahm juhfu zetas firdis gribbetu mihtstas darriht, ka es labpraht pee matteem juhs no pasufchanas gribbetu israut, ja tas mannâ walkâ stahwetu. Tee Deewa engeli taggad skattahs us jums; tad darrait ka schodeen preeksch teem buhtu lihgsimiba debbesis par kahdu grehzineeku kas atgreeschahs no grehkeem.

Bet juhs pufsmuhsha wihri, kas arridsan us pufszetta effat, par dsehrejeem palikt, ne dohmajeet wiff, ka schee spreddiki teem gattaweem dsehrejeem ween irr teikti. Ne, ir juhfu aufis un juhfu firdis lai weenumehr atskann tee wahrdi, ka dserschana irr grehks prett wiffeem desmits Deewa baußleem un ka dsehreji to Deewa walstibu ne eemantohs. Un tad darrait pehz ta Apustula wahrdeem: Effeet gaddigi, effeet nomohda, jo juhfu prettineeks, tas wels, staiga apfahrt, itt ka ruhfdams lauwa un mekle, kurreu tas aprihj. Raug, winsch lehnitum gribb juhs uswarreht, un to brandwihnu jums ta eeraddinaht, ka juhs pehzgalla no winna walgeem wairs ne warrat

israutees. Tapehz ne greefeet wiff tohs wahrduß, fo juhs effat dsirdejufchi, us zitteem kaimineem un pasihstameem, bet lai ikweens, kas brandwihnu bruhke, schohs wahrduß paturr un Deewu luhds, ^{Matt. 26, 41.} ka winsch kahrbinaschanâ ne eekriht, jo tas Gars gan irr labprahstigs, bet ta meesa irr wahja. Tapehz dsihwojeet ar brandwihnu, tâ kâ ar affu nasi, fo prahstigs zilweks gan warr rohkâ nemt, bet fo behrnam ne drihkt doht, lai winsch few gallu ne darra. Tâ tu warri winnu dsert, draugs, kamehr taws prahstigs irr Rungs pahr winnu. Bet kad tu weenreis manni ka tas brandwihns par tawu Rungu palizzis, ka tu effi pahrnehmees ar winnu, un ka tawa firbs jau dauds pehz winna tihko, tad draugs! ja tew mas behdas par tawu dsihwibu un wesselibu, par tawu kaunu un gohdu, par tawu fewu un behrnu, par tawu meesu un dwehfeli, par tawu laizigu un muhschigu labklahschanu; ja tu scho wiffu ne gribbi saudeht un maitaht, tad luhdsams sawalbees pee laika un mett jelle labbaß wiffu brandwihnu nohst, eekam tu few paschu lihds ar wiffu, kas tew irraid, gribbi wellam par laupijumu nodohst. Ne behda par wiltigas pafaules sineekteem, bet eij pee sawa Deewa paligu luhgtees, nahz pee sawa dwehfeles ganna padohmu dabbuht, un kad tu buhfi sawu dwehfeli isglahbis, tad tee sinehjeji un kahrbinataji kaunâ paliks, bet tu warrefi muhschigâ debbes gohdâ preezatees.

Bet arridsan us jums manna luhgschana greechahs, juhs gohda wihri, kam Deews lihdsjeis lihds

schim dsihwoht pehz ta Apustula wahrdeem: „Woi ^{1. Kor. 10, 31.} juhs ehdat, woi juhs dserrat un fo ween juhs darrat, „to wiffu darrat Deewam par gohdu.“ Jums es pee-fohdinaju to wahrdinu: „Kas schkeetahs stahwohts, ^{1. Kor. 10, 12.} „tas lai labbi peeluhko, ka winsch ne kriht!“ Bet ja par juhsu dwehfelehm narw behdas, tad luhdsami apschelojeetees pahr saweem tuwafeem. Juhs gan redsat, zil gruhts un weenam zilwekam ne eespeh-jams irr tas darbs, brandwihna kahribaß prettinn turretees. Tapehz luhdsami nahzeet man paligâ, wiffi gohdawihri mannas mihtas draudses, pazelkeet ir juhs sawas balsis un dohdeet leezibu no wiffa kauna un pohsta, fo dserschana padarra; luhdseet, pamahzajt, nowaldajt zil spehdami ar wahrdeem un ar preekschsihmi laudis no brandwihna, tad tas Rungs kasinn pehz sawas schelastibas mums dohs uswarreht to negantu eenaidneeku.

Tapat ir juhs mihtas fewas un meitinas es luhdsu, ne dohmajeet: wihri nu gan sawu labbu teesu dabbujufchi, bet woi tad mahzitajs pa diwi swehdeenahm mums ta pawiffam drihkt Deewa wahrdu atraut? Tas jums newaid atrauts, bet wiff, fo juhs effat dsirdejufchi, arridsan jums wehrâ leekams, jo deemschehl ir juhsu kahrta jau daschas rohnahs, kas brandwihnu bruhke, kas few paschahm un behrneem par leelu pohstu un nelaimi dserschanaß padewufchees un tapehz arridsan taps pasubdinatas pehz teem wahrdeem, ka dschereji to Deewa walfsibu ne eemantohs. Un kad juhs labbi sinnat, ka dserschana til leels un negants grehks, tad

fargajtees jo wairaf, ka zaur juhsu wainu wihri par dsehrejeem ne paleef, ka winni brandwihnu ne eemihle, tapehz ka niknu feewu ne warr mihleht; ka winni frohgu ne mekle, tapehz ka mahjâs feewa ne dohd meeru, bet zif ween juhsu wallâ stahw pamahzajt un atgreefeet farwus draugus ar lehnu mihligu prahtu no dserfchanas pasufchanas zelteem. Bet ja juhs pahr wihreem ne ko dauds ne eespehjat, tad es juhs gohdigas feewas wiffas, kas taggad fainneezees un behrnu mahtes effat, jeb kahdu reisi buhfeet, juhs wiffas es luhgdams luhdsu, apscheljojeetes par saweem behrneem, ko tas debbesu tehws jums tâ irr dewis, ka winsch behrnu dwehfeles no juhsu rohkahm praftihs. Juhs gan sinnat, kâ dsehreis gohdigai feewai par gruhtu kruftu irraid, juhs gan sinnat zif affaras un nopufschanas wihru dserfchana jums irr isfpeedufti, zif flikti wahrbi no teem bij jadsird, zif kauni darbi no teem bij jazeesch, zif gruhtas deenas winneem un jums bij jareds; tapehz ja jums mahtes prahts un mahtes firds irraid, ja mas mahtes mihlestiba eefsch jums miht, ka juhs ne gribbat, ka tee tehwu grehki pee juhsu nabbageem behrnineem tohp peemefleti, ja juhs behdas turrat par farwu dehlu dsihwibu un wesselibu, par farwu meitu kaunu un gohdu, ja juhs ne gribbat ka dehli par deedelneekeem un kaundarritajeem paleef, un ka meitas ar dsehrejeem falaulatas farwu muhschu eefsch behdahm un affarahm ne pawadda; ja juhs wehlejeetes, ka juhsu behrni jums par preeku un gohdu un par patwehrumu juhsu wezzahm deenahm usaug un ka teem

laizigi un muhschigi labbi klahjahs; tad barrait pehz mannahm luhgschanahm, audsinajeet un walldait farwus behrnus tâ, ka tee no jaunahm deenahm jau dserfchanas grehku eenihst un no ta behg un fargahs. Noturreet tohs no frohgeem, fur tee wella skohlu rebs un mahzahs; noturreet tohs no brandwihna; un tif kâ tee pasauli noproht, rahdait winneem wiffu pohstu un negantibu, kas no dserfchanas zeltahs; un lai winni lihds ar Deewa baufleem no jums mahzahs, ka dserfchana prett teem wisseem stahw un irr dauds grehku awots, un ka dsehreji to Deewa walstibu ne eemantohs! Tad tee, kad zitti bohjâ ees, zaur juhsu gahdaschanu isglahbti, wehl juhsu wahrduhs flawehs, un Deewu par jums luhgs, kad juhs jau fem farwôs kappôs duffeet. — Bet juhs, mihli behrnini, juhs jauni laudis wiffi, kas no mannahm rohkahm effat swehtiti, un wehl tam Rungam tapfeet peeweffi, paklaufeet saweem gohdigeem wezzakeem, paklaufeet sawam draugam un mahzitajam, paklaufeet sawam Deewam un Pestitajam wairaf, ne kâ wellam, un winna beedreem un juhsu paschu meefas fahrumeem, kas juhs us dserfchanas negantu grehku skubbina. Labbums jums wesselas deenâs ne muhscham no brandwihna ne nahs, bet pohsts un nelaim jums deewsgan no winna warr zeltees, tapehz apsohjaitees labbat, winnu pawiffam muttê ne nemt, un paturreet allasch to wahrdinu, ko Deews zaur gudru Salamani jums fakka: „Mans behrns dohd „man tarwu firdi un lai mans zelsch tarwam azzim „patihf; ne luhko pehz ta wihna, ka winsch tif jauks

israugahs; winsch gan glubdeni ee-eet, bet pehz tas fohsch, tà kà tshuffa un durr tà kà ohdse.

Tà fawas pamahzifchanas un luhgfschanas pa-beidsis, es gribbu wehl kahdus wahrdivius par fewi paschu peelikt. Dasch labš muhsu draudse gan taggad dohma: ko tad tas jauns mahzitajs tif warren nahwigs prett to brandwihnu? Woi tad winsch gribb gudraks buht, ne kà tehws un tehwaterws, kas tatschu pateesi bija labbi mahzitaji, un ne mas tà par brandwihnu ne runnaja? — Runnajujschi tee irr deewsgan, draugi! un es no wezza tehwa rafsteem esmu redsejis, ka winsch gandrihs ikfwehdeenas gan no kanzeles, gan preeksch altara dserschanu peeminnejis un dschrejus apsauzis, bet deemschehl welti. Un ja manni tehwi tà naw ihpaschus spreddikus pahrscho weenu grehku fazzijuschi, tad apdohmajeet, ka ziltwekam, kam weegla kaite, arri weeglakas sahles peeteek, bet ka tahdam kas gruhâ flimmibâ gult, stiprakas un brihscham itt ruhktas sahles waijaga. To juhs paschi fakkait, ka taggad wairak, ne kà preekschlaifds brandwihna dserschana itt kà breefmiga fehriga scho jaunu tautu pahrnehmufi. Tad naw brihnums, ka man ar wissu sawu spehku tai prettim jazekahs, lai gans rauga fawas awis no wilka rihtles israut. Jo tif dauds es gan zerreju, ka manna mihta draudse manni jau passihst, ka ta warr atsicht, ka es to brandwihnu jums ne gribbu aisleegt tapehz, ka es jums nekahdu preeku ne nowehleju jeb pats kahdu laizigu labbumu no tam mekleju. Nè, pateesi nè, es to barru par juhfu un par mannu dwehseli

behdas turredams, jo klaufaites, ko Deews us sawu lauschu ganneem un fargeem falka: „Ja tu Ezef. 33, 8. „ne runna peemahzidams to besdeewigu no sawa „niknâ zetta, tad tas besdeewigais gan nomirs, bet „winna affinis es prassifschu no tawas rohkas.“ Klaufaites, juhfu affinis taps prassitas no mannahm rohtahm, tapehz es ne ar wahrdeem ween jums gribbu mahziht, bet lai neweens ne warr fazzihst ka manni darbi ar manneem wahrdeem ne faeet kohpâ, tapehz es gribbu wehrâ nemt, ko tas Upu- Reem. 14, 21. stuls falka: Labbaki irr gallu ne ehst un wihnu ne dsert, ne kà to darriht, pee ka taws brahlis peedausahs, jeb apgrehzibu nemm, jeb wahjsch tohp. Tapehz es scheitan isfalku ka tà, kà taggad jau pa kahdeem mehnescheem ne esinu brandwihnu pee muttes peelizzis, ir turplikam neds pats to dserschu neds zittam kahdam to dohschu (ja gudrs ahrste flimmâs deenâs ne pawehle, to sahlu weetâ nemt) lai laudis to reds, ka weena mahjasbuhschana arri bes brandwihna warr pahrtikt, un lai, ja kassim zits kahds tahs paschas pehdas usnemm, us tahdu wihsi zaur Deewa paligu kahdas dwehseles no pasufchanas tohp isglabhtas. Manna zerriba irr schi: „Ja schis „padohms,“ ko es Deewu luhgdams esinu apdohmajis, irr no Deewa, tad to ne warrehs isnihzinaht, bet ja tas arri neko ne lihds, dserschanu sawalbiht, tad Ezef. 33, 9. tatschu man notiks pehz Deewa wahrda: „Ja tu to „besdeewigu peemahzi, ka tam buhs atgreestees un „winsch tomehr ne greeschahs no sawa zetta, tad „winsch nomirs sawâ noseegumâ, bet tu!effi tarwu

Upst. darbi 5, 39.

5. Moſi.
30, 19.

„dwehfeli atpeſtijis.“ Es juhs eſmu pamahzijis zit
ween ſinnadams un ſpehdams, tad nu warru pa-
beigt ar Moſu ſazzidams: Es nemmu par lee-
zibu pahr jums ſchodeen debbeſi un ſemmi,
ka es jums to dſihwibu un to nahwi, to
ſwehtibu un tohs lahſtus eſmu preekſchâ
lizzis! Tad nu iswehlejeetees to dſih-
wibu, ka juhs dſihwojeet juhs un juhsu
behrni laizigi un muhſchigi. Amen.

